

תיאטרון

החי המת

הבידור (תיאטרון האופרטה) הוא נסיון ישראלי להחזיר לחיים יצור בידורי שגזעו נקבר בשעה טובה, ושארף הספיק להישכח, להוציא אולי בלבותיהם של בני תקופתו, ששנות חייהם כשנות המאה ה-20.

האופרטה היא אופרה קלה, בה מושם הדגש על עלילה מובחנת (וגרוסקית על-פי רוב), וזילוגים שנונים, פאר התלבושות והתפאורה, וכמות זמירות המקלה ונעורת הבאלט. למוסיקה עצמה יש רק תפקיד משני, בצורת השירים והריקודים המשתלבים ביציירה. במהותה ובסיגנונה, זוהי יצירה המאפיינת את ההחיה של הממלכה האוסטרו-הונגרית ואת רוחה, בה פרחת האופרטה בראשית המאה.

יצירת בידור ראוותנית זו לא נעלמה כליל. היא שונתה צורות וסיגנונות ונמציאת ביטודה של המיוסקל, שהיא אופרטה

העקרון שהנצחון במירוץ אינו תלוי בטיב הרוכבים, אלא בטיב הוסוסים. הארבעה, טוונטיים לכלכלה, פילוסופיה ומשפטים, שלולא חליפות הערב השחורות שלהם היו נראים בדיוק כמו להקה צבאית ישראלית, קצצו על הוסוסים המצליחים - פיזמוני השלאגרים החדישים, המצליחים בעולם המערבי, ובעולם המזרחי אהבים אותם, כנראה, לא פחות.

הם שרים שירים במקצבי הסיימס והצ'י-צ'י-צ'י, הקאליפסו והרוק. אפילו השירים היוגוסלביים המעטים שהם משלבים בתוכם ניתם עשויים במתכונת השלאגרים המערביים.

הדגל המיושני. אולם סוסים טובים בלבד אינם מגיעים לקו הגמר. הארבעה אינם זמרים גדולים. הם חביבים, מלאי חיות, מתורבתים ובעלי חוש הומור. ואלה הופכים את הפועתם לבידור מצויין.

חבל רק שבתוקף נשואיו של אחד מהם לגברת יוגוסלבית צעירה, בשם תרזה קטרביה, המתעללת להיות זמרת, נאלצים ה

ארבעת האיילונים

אותה התשובה, בשינוי הכתובת

צופים לקלקל את הנאתם השלמה ולשמוע גם אותה.

מאחורי הקלעים

הלילה יורד בצרפתי

רביעיית זמרי חושה נולדה לישראל בארצות-הברית. שמה: ארבעת האיילונים. למרות שהם מופיעים בתלבושת בוקרים (ראה תמונה). מסתבר שזו איתה הגברת בשינוי אדרת - להקת איילון. הלהקה מביעה במועדון צברה של ליאו פולד בניו יורק, שם היא זוכה להצלחה למעלה מן המצופה. ההוכחה: בעוד שתחילה יצאו ה"איילונים" לזמן מוביל, הביאו עתה כולם לארצות-הברית את משפחותיהם, ועומדים להישאר שם לפחות עוד שנה. בתום שנת החווה הם עומדים להופיע במיאמי-ביק, הוליווד סיור ברחבי ארצות-הברית. . . . אגב, השיר "פאטימה", אותו שרה הלהקה, פרי עטם של דידי מנוסי ויחיאל מוהר, עומד להיות שלאגרי. הוא תורגם לאנגלית, ונבחר לתקליט השבוע של העתון דיילי מידור. שיר אחר של מנוסי - סיניה - צפוי אף הוא להצלחה. למרות שהסרט טרם הוצג באירופה, מפיצים שם כבר את התקליט. . . צמד הרוז'אלי, שהחל להופיע לאחרונה במועדון עומר כייאס ביפו, מציע הוכנית חדשה - המור כבת משרים עבריים חרישים ומשירי-עם המושרים בשפת המקור. בנייהם: שיר אמריקאי, שיר פארגואי ורד הלילה בצרפת. . . קהל שיא בהופעות הבידור בארץ הצליחה לרבו להקת הבאלט הפיליפיני בהאינאהן. במשך שלושת השבועות בהן שוה הלהקה בארץ, חזו בהופעותיה 108 אלף איש. . . כסא לכל הופעה, זהו הנוק הנגרם על ידי נגני להקת ה"טויסט, פיס צ'יסטר קומבו, המופיעה בי"ארץ. הכסא, הנורם באקסטוזה על ידי פסנתרן הלהקה, נורק על ידו ומתנפץ על הבמה בכל פעם שהלהקה מנגנת את השיר האשה האיומה.

נסיון לרצח - או

מילה

בבוקר יום השישי שמעו דיירי ה"בית שבשדרות הנשיא 70 בחיפה, כיצד ניטרקת בחווקה דלת דירתה של משפחת הורנשטיין, בקומה השנייה. ליפא הורנשטיין (47), דיגל במרוצה במורד המדרגות, יצא לרחוב הראשי, המוביל לכיוון מרכז הכרמל. כעבור דקות אחדות שוב נשמע קול צעיר דים יורדים במדרגות. אשתו ריצי (40) טפסה על עקביה הגבוהים, ירדה לעבר ה"מיגרש הקוצני, המשתרע ממערב לבית. ה"אשה השחחרורת ודקת-הגו, הנראית צעירה מכפי גילה, פתחה את דלת מכונית ה"פונטיאק מספר 817684 שחנתה במגרש, נכנסה פנימה והתניעה אותה. המכונית ליבנתה הגג הסתובבה ועלתה אף היא בכביש ה"מוביל למרכז הכרמל.

מקץ דקות אחדות שבה המכונית למגרש. ריצי נעלה את הדלת ועלתה חזרה ל"דירתה. כל זאת ארע סמוך לשעה 8.30 בבוקר. שעתיים לאחר מכן, בשעה 10.30, צילצל הטלפון בדירתה. ריצי הרימה את השפופרת. "מדברים מהמטרה", אמר ה"קול הגברי מעברו השני של הקו, "את מתבקשת לגשת למטה המחוז."

כאשר הגיעה לשם, הופנתה ריצי למחלקת החקירות. "תצטרכי להישאר פה עד לגמר החקירה נגדך", הסבירו לה. "את נאשמת בנסיון לגרום למות בעלך, עלידי דריסתו במכוניתך."

מה קרה במרומי הכרמל באותן דקות גודליות? האומנם ניסתה ריצי לשים בדרך זו קץ לחייה המשותפים עם ליפא הורנשטיין?

דרישת שיום ארוכה

ליפא הורנשטיין, יליד רוסיה, הגיע ארצה לראשונה מיד לאחר מלחמת ה"שיתור, לאחר שכבר הספיק להיות שנים אחדות באנגליה, לקבל אזרחות בריטית. ב"ארץ לא מצא בהתחלה עבודה, לכן החליט לנצל את קולו הערבי, החל מופיע כזמר אופרה.

כעבור שלוש שנים הכיר בת זוג והשניים נישאו בטכס חגיגי. ליפא מיהר לארוז את חפציהם, נסע עם אשתו לאפריקה הדרומית. אולם כעבור שלוש שנים חזר ארצה. חיי נשואיו לא התנהלו כאשר ציפה והוא התגרש. עצוב ונכה-רוח נטש גם את האופרה, עבר לקיבוץ בית-אלפא, שם קיבל משרה כמורה לאנגלית ולמוסיקה. למרות שהיה בקיבוץ, רחוק מהמרכזים העירוניים, לא נזח את קשריו עם אנשי המוסיקה בארץ, המשיך לקיים מגע הדוק עם אנשי מקצועיו.

כאשר נודמן יום אחד תל-אביב, זכר כי הבטיח לאחת מידידותיו, פסנתרנית במקצועה, לדרוש בשלום ידידותה, שהתגוררה במרכז העיר. הוא איתר את הכתובת, לחץ על פעמון הדלת.

האשה שפתחה בפניו את דלת-דירתה, הייתה ריצי. היא הייתה אז זמן קצר לאחר גרושה, מבעלה הראשון, עבדה כפסנתרת. נית בליווי רקדנים ובמתן שיעורי פסנתר. ליפא מסר לה את דרישת השלום. באותו ערב נשאר ללון בדירתה.

פיזמון חוזר

יה דרוש זמן קצר בלבד כדי ש"ליפא וריצי יבואו בברית הנשואים. אולם לשם כך היה עליהם לנסוע ללונדון, כי ליפא היה כהן וריצי גרושה. בלונדון נישאו השניים בטקס אזרחי וריצי, ילידת חינה, שהגיעה ארצה עם עליית הנוער, זכרה באזרחות בריטית.

ירח הדבש השני של ליפא היה דומה לזה שערך עם אשתו הראשונה. השניים עלו על המטוס הראשון שיצא מלונדון, נחתו ב"דרום אפריקה. ייתכן שדווקא משום שה"משיכו הדברים להתגלגל משם כפי שהת"גלגלו בנשואי הראשונים. כאשר חזרו ליפא וריצי ארצה, לפני כשנה וחצי, פחות מ"ארבע שנים מיום כלולותיהם, הפכו חייהם בצוואת שרשרת של סיכסוכים ומריבות. הם התחילו בדירה התל-אביבית, בה הת"גוררו משך זמן קצר לאחר שובם, נמשכו בדירה המרווחת שעל הכרמל. בתחילה לא נשאו החיכוכים הד קולנו.

בני אשה

הם פניה של ריצי, פסנתרנית ואשת-בית המה. המסוגלת היתה לרצוח בעלה בדריסה

ריצי, שעבדה עם צוות ההסרטה של אף מלה למורנשטיין, לא הייתה כמעט בבית. אולם לפני חודשים אחדים, פרשה היא מ"עבודתה, וליפא הפסיק את עבודתו בחברת השיכון דניה. לשניים היה זמן פנוי למכ"ביר והשכנים שבבית הדוקומתי התרגלו לשמוע את קולות המריבה מדי יום ביומו. הם היו משתקים רק בשעה שהיו מזדמנים אורחים לדירתה של משפחת הורנשטיין. כך קרה גם ביום החמישי שלפני שבועיים, כאשר אירחה ריצי בביתה את המרת הישראלית זימרה ארנת. זימרה ידיתה הוותיקה של ריצי, הגיעה לחיפה לרגל הופעה, שעמדה להתקיים למחרת ה"יום. השניים ישבו יחד כל אותו ערב ו"ריצי האזינה לזמירותיה של זימרה.

כרגיל בעת יחסים מתוחים בין בעל ל"אשתו, הציעה ריצי סמוך לחצות את ה"מיטות בחדרים נפרדים והשלושה שכבר לישון. למחרת, דקות מספר לאחר שה"מרת נפרדה ממארחיה, כבר יכלו השכנים לשמוע את הפיזמון החוזר, הבוקע מדירת ההורנשטיינים.

המכונית לא נעצרה

מריבה חלה, כרגיל, בעניין של מה"בכר, הפכה לדואט קולני. ליפא, שה"וויכות נמאס עליו, נעל את חדרו, הניח לריצי להטיח אגרופיה בדלת. "נמאס לי לחיות אתך!" צעקה האשה, כשהיא רותחת מכעס. "קח את הדברים שלך ותסתלק מן הבית הזה. אני לא רוצה לראות אותך יותר."

כשנרגעה מעט, פתח הבעל את הדלת, לבש את מכסו ומבלי לאכול ולהתגלח